

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
DIRECȚIA GENERALĂ RESURSE UMANE ȘI CERTIFICARE

CURRICULUM DE PREGĂTIRE
ÎN SPECIALITATEA

ANATOMIE PATOLOGICĂ

Toate drepturile privind publicarea și difuzarea acestei lucrări aparțin

Ministerului Sănătății

CURRICULUM DE PREGĂTIRE ÎN SPECIALITATEA ANATOMIE PATOLOGICĂ

Art. 1: Definiție

Școala de Specializare în Anatomie Patologică are scopul de formare a medicilor specialiști în sectorul profesional al diagnosticului anatomo – cito -histopatologic al bolilor, care include următoarele activități: examen macroscopic (cu ocazia efectuării necropsiei, și cu ocazia examinării macroscopice a pieselor chirurgicale), examen microscopic citopatologic (frotiuri, amprente și punctiile aspirative cu ac fin), histopatologic la parafina (al biopsiilor obținute de la endoscopii, prin punctie – biopsie, al secțiunilor recoltate din piesele chirurgicale, sau al pieselor recoltate la necropsie) histopatologic la gheata (sau al secțiunilor prelevate intraoperator), imunohistochimic și eventual ultrastructural

Art. 2: Responsabilitatea pregătirii de specialitate

Specializarea în Anatomie Patologică se desfășoară în cadrul Catedrelor de Anatomie Patologică din Facultățile de Medicină, recunoscute de Ministerul Sănătății Publice, sub conducerea unui profesor (sau conferențiar) universitar în Anatomie Patologică (activitățile teoretice și practice), respectiv în Serviciile Clinice de Anatomie Patologică și în Serviciile de Anatomie Patologică bine utilitate ale spitalelor mari, sub conducerea unui medic primar anatomo -patolog cu experiență îndelungată (activitățile practice). Alegerea locului de desfășurare a Rezidențiatului se face cu ocazia promovării examenului de rezidențiat. Locul poate fi schimbat pe motive temeinice, o singură dată, dar numai pentru un centru de pregătire echivalent. Pentru unele module, locul de desfășurare poate fi alt centru bine utilitat din țara sau străinătate.

Art. 3: Durata pregătirii în specialitate

Se acordă titlul de Medic Specialist în Anatomie Patologică după o durată de pregătire de 4 ani și după promovarea unui examen final, scris și practic. Pe perioada celor 4 ani de rezidențiat este obligatorie frecvența zilnică a prosecturilor respective, dotate astfel încât să asigure o pregătire adecvată, teoretică și practică. Serviciile de Anatomie Patologică cuprind: **Sala de necropsie** (prosectura), **Laborator de cito - histopatologie**, **Laborator de Imunohistochimie**, eventual de **Microscopie electronică** și de **Biologie moleculară**.

Art. 4: Caietele de stagiul ale rezidenților

Sunt obligatorii, vor fi supravegheate de cadrele ce coordonează activitățile teoretice și practice și vor fi prezentate Comisiei de examen cu ocazia examenului final.

Ele vor conține elemente care certifică participarea directă a rezidentului la următoarele activități:

☐	Necropsii: executare, diagnostic anatomo -patologic:.....	200
☐	Diagnostice pe piese de biopsie:	8000
☐	Diagnostice citopatologice.....	8000
☐	Diagnostice intraoperatorii (biopsie extemporanee).....	200

Art. 5: Examenul final de Specialitate

Se organizeaza intr -un singur loc pentru rezidentii unei singure generatii, prin rotatie în centrele care asigura pregatirea rezidentilor, cu o Comisie propusa și aprobata de Comisia de Specialitate a Ministerului Sanatatii Publice. El va consta dintr -o proba scrisa cu 20 de intrebari (4 ore), dintr -o tematica comunicata din timp (minim **sase** luni inainte de examen), o proba practica de necropsie (executare, redactarea protocolului de necropsie si sustinerea diagnosticului anatomo -patologic) și doua probe practice de diagnostic histopatologic. Aceste probe vor consta: una din 5 preparate histopatologice de patologie netumorală, iar cealalta din 5 preparate de patologie tumorală.

Art. 6: Structura cursurilor teoretice și a activității practice: conform practicilor din UE, apreciem activitățile teoretice la 200 de ore pe an, iar pe cele practice la aproximativ 1000 de ore anual, în așa fel incit sa ne încadram în cele 30 de ore de activitate saptamanala.

Curriculumul prevede un numar de 200 de ore didactice (curs, seminar, prezentari de cazuri) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentata, inafara carora sunt prevazute si 40 – 50 de ore de studiu individual.

Cuantificarea pregatirii in vederea echivalarii, se face prin credite (CFU).

1 credit = 25 ore de instruire

Din timpul alocat pregatirii, activitatea didactica acopera 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicata activitatilor practice si studiului individual.

La sfarsitul fiecarui modul de pregatire (cel putin o data pe an), are loc o evaluare de etapa, facuta in unitatea de pregatire de catre responsabilul de stagiu si indrumator.

Evaluarea se finalizeaza prin acordarea de credite CFU.

Intreaga activitate de pregatire este monitorizata prin caietul de stagiu (log-book), in care vor fi trecute de asemenea evaluarile de etapa in credite, activitatea in programele de cercetare, participarea la manifestari stiintifice si de educatie continua.

- A. **Aria cunoștințelor generale:** va asigura cunoștințe solide și moderne de genetica, biologie moleculară, patologie moleculară, precum și cunoștințe de statistica medicală.

Sectoare:

Genetica medicală
Biologie moleculară
Patologie moleculară
Statistica medicală
Bioetica

B. **Aria diagnosticului anatomo -patologic:** va asigura pregătirea de specialitate, începând cu cunostinte ferme de tehnici necropsice, tehnici histopatologice (orientare, prelucrare la parafina sau la gheata, coloratii uzuale si speciale etc), citopatologice, imunohistochimice, în fluorescena, microscopie electronica. Toata activitatea de diagnostic histo - și citopatologic va avea la baza cunostinte aprofundate de histologie. Activitatea de formare a

viitorului specialist va incepe cu cunostinte teoretice de patologie generala, care vor fi urmate de cunostinte aprofundate de patologia speciala a diferitelor aparate și sisteme.

Sectoare:

Citologie și histologie: tehnici si criterii de diagnostic

Necropsie: tehnici si criterii de diagnostic

Citopatologie și histopatologie: tehnici si criterii de diagnostic

Tehnici speciale: colorații speciale, tehnica de imunohistochimie, imunofluorescenta, microscopie electronica etc.

Patologie generala: obligatorie in primul an de rezidentiat;

Patologie speciala: prin rotație, in următorii patru ani

- C. **Aria Medicinii clinice:** viitorul specialist va trebui sa detina cunoștințe clinice din diferite specialitati pentru a fi capabil de corelații anatomo -clinice precum și cunostinte de Neuropatologie, de Medicina Legala, Oncologie, ca specialitati conexe.

Sectoare:

Patologie clinică și corelații anatomo -clinice

Medicina Legală

Oncologie

Neuropatologie

Art. 7: Repartizarea pe ani a activităților teoretice și practice

Art. 7: Repartizarea pe ani a activităților teoretice și practice

ANUL I	Numar de ore
Activități teoretice: 200 de ore	
Genetica medicală	20
Biologie moleculară	20
Patologie moleculară	20
Statistica medicală	10
Bioetica	20
Histologie și citologie	50
Patologie generală	80
Activități practice: peste 1000 de ore	
Tehnici de necropsie	3 luni
Tehnici de histo - și citopatologie	2 luni
Tehnici de citogenetică	2 luni
Tehnici de imunohistochimie	4 luni
Lucrări practice de bioetică,	2 săpt.
Tehnici de microscopie electronică opțional	1 lună
Diagnosticul histopatologic al țesuturilor și organelor	

Studiu individual	
ANUL II	
Activități teoretice: 200 de ore	
Imunologie	40
Patologia ap.respirator	25
Patologia cardiovasculară	20
Patologia tubului digestiv	40
Patologie hepatică și pancreatică	35
Patologie pediatrică și fetopatologie	43
Activități practice: peste 1000 de ore	
Necropsii	
Stagiul de morfopatologie cardiovasculară	3 luni
Stagiul de morfopatologie respiratorie	3 luni
Stagiul de morfopatologie hepato –digestivă	4 luni
Necropsii pediatrică\Patologie pediatrică	2 luni
Diagnostice citopatologice	
Participare la ședințe anatomo -clinice	
Studiu individual	
ANUL III	
Activități teoretice: 200 de ore	
Patologia ap.hematoformator, sistem limfoid	40
Nefropatologie	26
Uropatologie și patologia ap.genital masc	30
Dermatopatologie	40
Patologie O.R.L	12
Patologie oftalmologica	25
Medicina Legala	12
Activități practice: peste 1000 ore	
Necropsii	
Stagiul de hemato – și imunopatologie	3 luni
Nefropatologie și patologie urogenitală masculină	3 luni
Stagiul de dermatopatologie	3 luni
Stagiul de patologie o.r.l	1 lună
Stagiul de oftalmopatologie	1 lună
Stagiul de medicina legala	1 lună
Diagnostice în examen extemporaneu	
Participare la sedinte anatomo -clinice	
Studiu individual	
ANUL IV	
Activități teoretice: 200 de ore	
Patologia aparatului endocrin	15
Neuropatologie	20
Patologia aparatului genital feminin	60
Patologia osteoarticulară	12
Patologia tumorală a țesuturilor moi	10

Patologie oncologică	40
Activități practice: peste 1000 de ore	
Patologia aparatului endocrin	1 luna
Stagiul de neuropatologie	1 luna
Patologia aparatului genital feminin	6 luni
Stagiul de patologie osteoarticulară	1 luna
Patologie oncologică	3 luni
Diagnostice cito - și histopatologice cu accent pe patologii învățate	
Diagnostice în examen extemporaneu	
Participare la ședințe anatomo -clinice	
Studiu individual	

Stagiile de anul I – se desfășoară într-un singur serviciu de Anatomie Patologică și se finalizează cu un examen teoretic și practic. La sfârșitul fiecărui modul din anii următori după activitatea teoretică se va da un examen scris și oral/practic.

1.1 STRUCTURA STAGIILOR

1.1.1 Etapa de angajare, luare în evidență, rezolvare a problemelor social administrative, prezentare la spitalul și clinica repartizată, alegerea îndrumătorului și fixarea planului de activitate (2 săptămâni)

Anul I (obligatoriu în același serviciu, înalt specializat)

1.1.2 Patologia generală legată de tehnici de macroscopie și microscopie se vor desfășura pe o perioadă de șase luni. Tehnici de necropsie (în decursul tuturor anilor de pregătire vor fi efectuate 200 necropsii)
6 luni

1.1.3 Patologie cardiorespiratorie 3 luni

1.1.4 Tehnici de citogenetică și interpretare 2 luni

1.1.5 Lucrări practice de bioetică 2 săpt

1.1.6 Tehnici de microscopie electronică 2 săpt

Anul II, Anul III, Anul IV (prin rotație)

1.2 Stagiul de patologie hepato - digestivă 4 luni

1.3 Nefropatologie și patologie urogenitală masculină 3 luni

1.4 Patologia ap.genital feminin 6 luni

1.5 Dermatopatologie 3 luni

1.6 Patologia ap. endocrin 1 lună

1.7 Patologie osteoarticulară 1 lună

1.8 Neuropatologie 1 lună

1.9	Patologie pediatrică (si necropsii pediatrice)	2 luni
1.10	Patologie leucemica si limfoida	3 luni
1.11	Stagiul de oftalmopatologie	1 lună
1.12	Imunohistochimie: tehnici si interpretare	6 luni
1.13	Medicina legala	1 lună
1.14	Patologie oncologica	3 luni
1.15	Patologie O.R.L.	1 lună

STAGIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Tematica lecțiilor conferință

Patologie generală (Anul I)

PATOLOGIA CELULARĂ

Procesul de lezare celulară, morfologia leziunilor celulare reversibile si ireversibile. Necroza si apoptoza. Răspunsul organitelor celulare la lezarea celulară. Reacții celulare de adaptare ale creșterii și diferențierii: atrofia, hipertrofia, hiperplazia, metaplazia. Acumulări intracelulare ca urmare a tulburărilor de metabolism: lipide, proteine, glicogen, pigmenți. Hialinoza. Calcificarea patologică.

INFLAMAȚIA ACUTĂ ȘI CRONICĂ

Generalități despre procesul inflamator.

Inflamația acută: modificările din focarul inflamator acut, Clasificarea inflamației exudative. Inflamația seroasă, fibrinoasă, supurativă sau purulentă. Posibilități de evoluție ale inflamației acute. Abscesul și flegmonul, septicemiile și septico-pioemiile.

Inflamația cronică. Modificări celulare, modificările morfologice din inflamația cronică nespecifică.

Inflamația granulomatoasă. Generalități și clasificare. Tuberculoza, sifilisul, lepra, boala zgârieturii de pisică, toxoplasmoza, reacția granulomatoasă de corp străin, sarcoidoza.

PROCESUL DE VINDECARE

Aspecte ale creșterii celulare (regenerarea). Repararea prin țesut conjunctiv (angiogeneza, fibroza). Vindecarea plăgilor.

IMUNOPATOLOGIA

Modificările morfologice în bolile determinate de hipersensibilizare. Respingerea transplantului. Boli autoimune: LES, sindrom Sjögren, scleroza sistemică, artrita reumatoidă, sindroame de deficiență imună primară și secundară. Amiloidoza.

BOLI GENETICE

Boli asociate cu defecte ale proteinelor structurale: sindrom Marfan, sindrom Ehlers-Danlos. Boli asociate cu defecte în proteine receptor: hipercolesterolemia familială. Boli asociate cu defecte enzimatic: boli de stocaj lizozomal, boala Gaucher, boala Niemann-Pick tip A și B, boala Tay-Sachs, mucopolizaharidoze, glicogenoze. Boli asociate cu defecte ale proteinelor ce reglează creșterea celulară: neurofibromatoza tip 1 și 2.

MODIFICĂRI HEMODINAMICE

Modificări morfologice în edem, hiperemie și congestie. Hemoragia. Tromboza. Sindromul de coagulare intravasculară diseminată. **Embolia:** tromboembolia pulmonară și sistemică, embolia lipidică, embolia cu lichid amniotic și embolia gazoasă. **Ischemia acută și cronică. Infarctul** - tipuri de infarct. **Leziuni morfologice în șoc.**

NEOPLAZIA

Nomenclatură. Caracterele generale ale neoplasmelor benigne și maligne. Carcinogeneza. Biologia dezvoltării tumorale. Angiogeneza tumorală. Modificările clinico-patologice în tumori. Gradierea și stadierea neoplasmelor maligne. Diagnosticul morfologic în cancer.

MORFOLOGIA ȘI DIAGNOSTICUL TUMORILOR TESUTURILOR MOI

Bolile nonneoplazice ale pielii, tumorile nonmelanocitare ale pielii, leziuni melanocitare
tumorile de parti moi.

MORFOLOGIA BOLILOR INFECTIOASE

Infecții piogene bacteriene gram-pozitive; infecții virale eruptive ale copilului și adolescentului. Morfologia bolilor transmise sexual. Infecții oportuniste și asociate cu SIDA. Parazitoze.

Patologie specială

PATOLOGIA VASCULARĂ

Patologia arterelor: Ateroscleroza. Modificările morfologice vasculare în hipertensiune. Vasculite: arterita cu celule gigante, arterita Takayasu, poliarterita nodoasă (clasică), sindromul Kawasaki, poliangeita microscopică (poliarterita microscopică), angeita de hipersensibilizare sau leucocitoclastică, granulomatoza Wegener, tromboangeita obliterantă (boala Buerger). **Anevrisme:** clasificare, tipuri de anevrisme. **Disecția de aortă.**

Patologia venelor: tromboflebite, flebotromboze. Varice.

Patologia intervențiilor terapeutice în boli vasculare.

PATOLOGIA CARDIACĂ

Leziunile cordului: cardiopatia ischemică acută și cronică. Modificările cordului în hipertensiunea arterială sistemică. Valvulopatii: modificări degenerative valvulare (degenerarea mixomatoasă a valvulei mitrale, prolapsul de valvă mitrală). Stenoza aortică calcificată, calcificarea inelului valvular mitral. **Reumatismul cardiac acut și cronic. Endocardite. Cardiomiopatii primare** (dilatativă, hipertrofică, restrictivă) **și secundare. Miocardite.**

Patologia pericardului: lichide patologice pericardice.

Angiocardiopatii congenitale. Insuficiența cardiacă.

PATOLOGIA SISTEMULUI RESPIRATOR

Patologia căilor respiratorii: rinofaringite, laringite, traheite și bronșite.

Sindromul de detresă respiratorie la adult și copil.

Atelectazia. Bronhopneumopatia cronică obstructivă.

Infecții pulmonare: Pneumonia lobară. Bronhopneumonia. Pneumoniile interstițiale (pneumonia atipică primară). Bronhopneumonia de aspirație. Abscese pulmonare.

Tuberculoza pulmonară: tuberculoza pulmonară primară, tuberculoza pulmonară secundară, tuberculoza pulmonară progresivă.

Pneumonia la bolnavii imunocompromiși.

Boli interstițiale difuze: pneumoconioze (pneumoconioze la lucrătorii în minele de cărbune, silicoza, berilioza), sarcoidoza, fibroza pulmonară idiopatică.

Tumorile bronho-pulmonare: carcinom bronhogenic, sindroame paraneoplazice, carcinom bronhiolo-alveolar, tumori neuroendocrine, metastaze pulmonare.

Patologia pleurei: revărsatele pleurale inflamatorii și acumulări de lichide patologice în cavitatea pleurală. Pneumotorax. Tumori pleurale primare și secundare. Citologia aparatului respirator și a epansamentelor.

PATOLOGIA TRACTULUI DIGESTIV

Patologia esofagului: anomalii congenitale, esofagite și tumori.

Patologia stomacului: anomalii congenitale, gastrite acute și cronice. Ulcerul gastro-duodenal. Tumorile benigne și maligne.

Patologia intestinului subțire și colonului: Anomalii congenitale. Diverticuloza. Enterocolite infecțioase și neinfecțioase. Sindroame de malabsorbție. Boli inflamatorii cronice idiopatice: boala Crohn, rectocolita ulcerohemoragică. Afecțiuni intestinale vasculare. Tumori benigne și maligne.

Patologia apendicelui: apendicite acute și cronice; tumori.

PATOLOGIA FICATULUI, CĂILOR BILIARE ȘI PANCREASULUI EXOCRIN

Patologia ficatului: Icterul și colestaza. Hepatitele infecțioase virale acute și cronice. Infecții bacteriene, parazitare și helmintice. Hepatita autoimună. Hepatite induse medicamentos și de toxice: afecțiuni hepatice alcoolice. Steatoza non-alcoolică. Erori genetice ale metabolismului: hemocromatoza, boala Wilson, deficiența de alfa-1-antitripsină, hepatita neonatală. Ciroza hepatică. Hipertensiunea portală. Tumori benigne și maligne.

Patologia căilor biliare: Colelitiaza. Colangita acută și cronică. Colecistita acută și cronică. Carcinomul veziculei biliare și a căilor biliare extra-hepatice.

Patologia pancreasului exocrin: Fibroza chistica. Pancreatitele acute și cronice. Tumori benigne și maligne.

PATOLOGIA APARATULUI URINAR

Anomalii congenitale.

Nefropatii glomerulare: sindroamele clinice: alterări histologice; patogeneză leziunilor glomerulare: depunerea de complexe imune circulante și in situ, nefrita anti-membrană bazală glomerulară, activarea căii alterne a complementului. Glomerulonefrita proliferativă acută difuză postinfecțioasă. Glomerulonefrita rapid progresivă (cu semilune). Glomerulonefrita membranoasă (glomerulopatia membranoasă). Boala cu modificări minime (nefroza lipoidică). Glomerulonefrita membrano-proliferativă. Nefropatia cu IgA (boala Berger). Glomerulonefrita necrotizantă și proliferativă în focar (glomerulonefrita în focar). Glomerulonefrita cronică. Leziuni glomerulare în boli sistemice.

Nefropatii tubulo-interstițiale: necroza tubulară acută; nefrita tubulo-interstițială: pielonefrite acute, cronice, nefropatia de reflux, nefrita tubulo-interstițială indusă de medicamente și toxine. Nefropatii vasculare: nefroangioscleroza benignă și malignă; stenoza arterei renale.

Obstrucția tractului urinar (uropatia obstructivă). Tumori renale.

Morfopatologia vezicii urinare și a căilor urinare: anomalii congenitale, inflamații, tumori benigne și maligne.

PATOLOGIA SISTEMULUI HEMATOPOIETIC ȘI LIMFOID

Patologia măduvei hematogene: morfologia anemiilor, policitemiilor. Leucemii și boli mieloproliferative: leucemii acute, leucemia mieloidă cronică.

Patologia ganglionilor limfatici: limfadenitele nespecifice acute și cronice. Proliferări tumorale limfoide: limfoame și leucemii ale limfocitului B, limfoame și leucemii ale limfocitului T și NK, limfomul Hodgkin.

Patologia splinei: substratul morfologic al splenomegaliilor.

Patologia timusului: hiperplazia timică, timomul.

PATOLOGIA APARATULUI GENITAL MASCULIN

Malformații, orhiepididimite acute și cronice. Tumori testiculului. Hiperplazia nodulară și tumorile prostatei.

PATOLOGIA APARATULUI GENITAL FEMININ

Metode morfologice de investigație. Patologia colului uterin: citologie cervicovaginală, cervicite, polipi endocervicali, neoplazia intraepitelială cervicală, carcinom scuamocelular. **Patologia corpului uterin:** endometrioza, adenomioza, endometrite, leziuni dishormonale, tumori benigne și maligne. **Patologia salpingelui:** inflamații acute și cronice, tumori. **Patologia ovarului:** inflamații, ovarul polichistic, pseudotumori și tumori. **Patologia sarcinii:** inflamațiile placentare, sarcina ectopică, boala trofoblastului gestațional.

PATOLOGIA GLANDEI MAMARE

Tulburări de dezvoltare. Citologi glandei mamare (secretie și puncție aspirativ. Inflamații. Mastopatia fibrochistică. Carcinomul de glandă mamară: clasificare, tipuri histologice, factor de prognostic. Tumori stromale: fibroadenomul, tumora filodă și sarcoamele. Metode de diagnostic morfologic al carcinomului de glandă mamară. Alte tumori benigne și maligne. Ginecomastia.

PATOLOGIA SISTEMULUI ENDOCRIN

Patologia glandei hipofize: adenoame.

Patologia glandei tiroide: hipotiroidismul (cretinism, mixedem), hipertiroidismul (tireotxicoza), boala Basedow-Graves, tiroidite acute și cronice, gușa difuză netoxică simplă, gușa multinodulară, tumori benigne și maligne. Citologia prin puncție aspirativă a tiroidei.

Patologia glandelor paratiroidiene: hiperparatiroidism primar și secundar.

Patologia glandelor corticosuprenale: hiperadrenalizm (sdr. Cushing), hiperaldosteronism primar, sdr. adrenogenitale, deficiența de 21-hidroxilază, insuficiența adrenocorticală acută primară (sdr. Waterhouse-Friderichsen), insuficiența cronică primară (boala Addison). Tumori adrenocorticale.

Patologia medulosuprenalei: feocromocitom, neuroblastom, ganglioneuromul.

Patologia pancreasului endocrin: modificări morfologice în diabetul zaharat tip I și II. Tumori: insulinom, gastrinom.

DERMATOPATOLOGIA

Boli ne-neoplazice ale pielii. Tumori benigne și maligne ale pielii.

Tulburări ale pigmentării. Tumori benigne și maligne ale sistemului melanocitar: nevi melanocitari, nevi displazici, melanomul malign.

PATOLOGIA SISTEMULUI OSOS SCHELETIC

Patologia oaselor: Boli asociate cu matrice anormală: osteoporoza. **Boli asociate cu deficiențe ale homeostaziei mineralelor:** rahitismul și osteomalacia. Fractura. **Infecții:** osteomielite piogene, tuberculoza osoasă. **Tumori osoase.**

PATOLOGIA MUȘCHIULUI SCHELETIC

Atrofia de denervare. Distrofii musculare: boala Duchenne, boala Becker, distrofia miotonică. **Miopatii inflamatorii, miopatii toxice. Boli ale joncțiunii neuromusculare:** miastenia gravis.

PATOLOGIA SISTEMULUI NERVOS PERIFERIC ȘI CENTRAL

Polineuropatii infecțioase: lepra, difteria, v. Varicela-Zoster. Neuropatii traumatice. Tumori ale nervilor periferici.

Malformații. Leziuni vasculare traumatice: hematumul epidural și subdural. **Boli cerebro-vasculare:** infarctul cerebral, hemoragia intracerebrală și hemoragia subarahnoidiană. **Encefalopatia hipertensivă. Infecții:** meningite acute bacteriene și virale. Infecții supurate acute în focar: abcesul cerebral, empiemul subdural, abcese extradurale. Meningoencefalite bacteriene cronice: tuberculoza, neurosifilisul. **Tumori primare și secundare.**

BAREMUL ACTIVITĂȚILOR PRACTICE ALE SPECIALITĂȚII DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

A. Efectuarea necropsiei: 200

B. Diagnostic histopatologic: 8000

1. Orientarea materialului prelevat chirurgical: 8000
2. Prelucrarea tehnică (incluere la parafină): 100
3. Prelucrare tehnică (sectionare la microtom și criotom): 80
4. Prelucrare tehnică (colorații uzuale): 100
5. Prelucrare tehnică (colorații speciale și imunohistochimie): 300
6. Examinarea histopatologică din patologia cardiovasculară: 300
7. Examinarea histopatologică din patologia digestivă și anexe: 1500
8. Examinarea histopatologică din patologia respiratorie: 500
9. Examinarea histopatologică din patologia urinară: 300
10. Examinarea histopatologică din patologia pielii: 450
11. Examinarea histopatologică din neuropatologie: 100
12. Examinarea histopatologică din patologia tumorală a țesuturilor moi: 800
13. Examinarea histopatologică din patologia osoasă și articulară: 150
14. Examinarea histopatologică din patologia endocrină: 100
15. Examinarea histopatologică din patologia colului uterin: 1000
16. Examinarea histopatologică din patologia corpului uterin: 800
17. Examinarea histopatologică din patologia trompei uterine: 100
18. Examinarea histopatologică din patologia ovarului: 500

19. Examinarea histopatologică din patologia testiculului: 100
20. Examinarea histopatologică din patologia epididimului: 100
21. Examinarea histopatologică din patologia prostatei: 200
22. Examinarea histopatologică din patologia glandelor mamare: 900

C. Diagnosticarea frotiurilor (citologie): 8000

1. Frotiuri cervicovaginale: 6000

2. Frotiuri epanșamente pleura, peritoneu, pericard, articular, etc.: 1000

3. Frotiuri punctie cu ac fin (tiroida, glanda mamara, ganglioni, etc): 1000

MODULUL DE BIOETICĂ

TEMATICĂ CURS (20 ore)

I. Introducere în Bioetică - 2 ore

1. Morala, etica, etica medicală - definire, delimitarea obiectului de studiu
2. Contextul apariției bioeticii
3. Definirea bioeticii
4. Delimitarea domeniului de studiu al bioeticii
5. Teorii și metode în bioetica

II. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii - 2 ore

1. Definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință
2. Conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții
3. Rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc)

III. Relația medic - pacient I - 2 ore

1. Valori ale relației medic - pacient
2. Paternalism versus autonomie
3. Modele ale relației medic - pacient
4. Dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate

IV. Relația medic - pacient II - 2 ore

1. Consimțământul informat
2. Confidențialitatea în relația medic - pacient
3. Relația medic - pacient minor
4. Acte normative care reglementează relația medic - pacient

V. Greșeli și erori în practica medicală - 2 ore

1. Definirea noțiunilor de greșeală și eroare

2. Culpă medicală - definiție, forme, implicații juridice și deontologice
3. Managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală

VI. Probleme etice la începutul vieții - 2 ore

1. Libertatea procreației
2. Dileme etice în avort
3. Etica reproducerii umane asistate medical
4. Probleme etice în clonarea reproductivă

VII. Probleme etice la finalul vieții - 2 ore

1. Definiția morții în era noilor tehnologii în medicină
2. Probleme etice în stările terminale
3. Tratamente inutile în practica medicală
4. Eutanasia și suicidul asistat
5. Îngrijirile paliative

VIII. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane - 2 ore

1. Donarea de organe de la cadavru
2. Donarea de organe de la persoana vie
3. Etica alocării de resurse în transplant

IX. Probleme etice în genetică și genomică - 2 ore

1. Eugenia și discriminarea pe baza geneticii
2. Proiectul genomului uman - probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma cunoașterii genomului uman
3. Etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală
4. Statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni
5. Terapia genică
6. Posibilitatea îmbunătățirii rasei umane prin intervenții genetice

X. Etica cercetării pe subiecți umani - 2 ore

1. Principii etice în cercetarea pe subiecți umani
2. Protecția participanților într-o cercetare biomedicală - discutarea principalelor coduri de etică și convenții internaționale în cercetare, a cadrului legislativ în care se derulează cercetarea pe subiecți umani
3. Populații vulnerabile în contextul cercetării pe subiecți umani
4. Aspecte etice în cercetările multicentrice, multinaționale
5. Comitetele de etică a cercetării
6. Comportamentul științific neadecvat, conflictul de interese în cercetarea științifică

TEMATICA SEMINARIILOR

I. Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică - 2 ore

II. Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică - 2 ore

1. Jurământul lui Hipocrate - comentarea formei inițiale a jurământului lui Hipocrate și evaluarea gradului de aplicabilitate a percepțelor acestuia în condițiile medicinei actuale

2. Alternative ale jurământului lui Hipocrate

3. Alte coduri de etică și deontologie medicală folosite în prezent

III. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic - pacient prin cazuri practice - 2 ore

1. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală curentă
2. Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă
3. Rolul comunicării în relația medic - pacient

IV. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic - pacient prin cazuri practice - 2 ore

1. Accesul la îngrijirile de sănătate - discutare de cazuri
2. Drepturile pacienților - reglementare legislativă
3. Rolul comitetelor de etică din spitale

V. Exemplificarea noțiunilor de greșeală și eroare în medicină prin cazuri concrete - 2 ore

1. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis
2. Greșeala medicală din perspectiva sistemului de malpraxis
3. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale

VI. Discutarea problemelor etice la începutului vieții pe baza unor cazuri concrete - 2 ore

VII. Discutarea problemelor etice la finalul vieții pe baza unor cazuri concrete - 2 ore

VIII. Discutarea problemelor etice în transplantul de țesuturi și organe pe baza unor cazuri concrete - 2 ore

IX. Discutarea problemelor etice în genetică și genomică pe baza unor cazuri concrete - 2 ore

X. Discutarea problemelor etice în cercetarea pe subiecți umani prin prisma unor cazuri concrete - 2 ore

ANATOMIE PATOLOGICĂ

4 ani

STAGII PRACTICE ȘI CURSURI - CONFERINȚĂ

STRUCTURA STAGIILOR

Anul I

1.1.1 Etapa de angajare (2 săptămâni)

Anatomie patologică generală, principii și tehnici

1.1.2 Patologie generală, tehnici de macro- și microscopie 6 luni

1.1.3 Patologie cardiorespiratorie 3 luni

1.1.4 Tehnici de citogenetică și interpretare 2 luni

1.1.5 Lucrări practice de bioetică 2 săpt

1.1.6 Tehnici de microscopie electronică 2 săpt

Anul II

1.2 Imunohistochimie: tehnici și interpretare 6 luni

1.3 Stagiul de morfopatologie hepato - digestivă 4 luni

1.4 Necropsii pediatrice / Patologie pediatrică 2 luni

Anul III

1.5 Patologie leucemică și limfoidă 3 luni

1.6 Nefropatologie și patologie urogenitală masculină 3 luni

1.7 Patologie ORL 1 lună

1.8 Dermatopatologie 3 luni

1.9 Oftalmopatologie 1 lună

1.12 Stagiul de medicină legală 1 lună

Anul IV

1.10 Patologia ap. endocrin 1 lună

1.11 Stagiul de patologie osteoarticulară 1 lună

1.13 Patologia ap. genital feminin 6 luni

1.14 Stagiul în patologie oncologică 3 luni

1.15 Stagiul în neuropatologie 1 lună